

## Doplnenie usmernenia č. 4-2019 k súhrnným správam

Z dôvodu pretrvávajúcich otázok súvisiacich s aplikáciou povinností ustanovených v § 10 ods. 10 a § 117 ods. 6 zákona č. 343/2015 zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“) dopĺňa Úrad pre verejné obstarávanie, s cieľom predísť možným chybám pri predkladaní súhrnných správ, usmernenie k súhrnným správam č. 4-2019.

V prvom rade je dôležité objasniť dikciu zákona pri výraze „*súhrnná správa o zmluvách*“. Zákon pod pojmom **zmluva** rozumie právny úkon, na vznik ktorého sú spravidla potrebné minimálne dva súhlasné prejavy vôle, respektíve právne úkony minimálne dvoch subjektov („zmluvných strán“), a ktorý zakladá určitý (konkrétny) právny vzťah medzi týmito subjektami. V širšom zmysle je **zmluva nielen obsah dohody účastníkov teda to, čo sa medzi účastníkmi dohodlo, ale i samotné dohodnutie sa**. Výrazy ako **dohoda, kontrakt či objednávka** možno, ak spĺňajú základné charakteristiky zmluvy, chápať ako **synonymá** pojmu zmluva. Zmluva ako taká **nemusí mať písomnú formu**, môže byť uzatvorená i ústne či konkludentne, a tiež **nemusí mať iba peňažnú formu** protiplnenia (odplaty). Odplatné protiplnenie môže byť dohodnuté i ako vecné či iné (napríklad započítaním pohľadávky, prevodom práva atď.), pričom i takéto iné protiplnenie musí spĺňať podmienku, že jeho hodnota dosahuje viac ako 1 000 eur, ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, alebo musí ísť o zákazku s nízkou hodnotou v prípade povinnosti podľa § 117 ods. 6 ZVO (suma rovnaká alebo vyššia ako 5 000 eur bez DPH).

Pri otázke ceny, ktorú musí predmetná zmluva dosahovať, si je dôležité uvedomiť, či je verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ platcom dane z pridanej hodnoty (DPH), a rovnako, či je platcom DPH zmluvný partner. Toto by malo byť predmetom skúmania pri konkrétnej zákazke. V prípade, ak zmluvný partner nie je platcom DPH, postačuje na vznik povinnosti podávať súhrnnú správu, aby sa konečná cena zákazky zhodovala so sumou ustanovenou zákonom (viac ako 1 000 eur ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, resp. ide o zákazku s nízkou hodnotou, ak ide o povinnosť podľa § 117 ods. 6 ZVO). Pokiaľ zmluvný partner je platcom DPH, podmienka ceny (§ 10 ods. 10 viac ako 1 000 eur, § 117 ods. 6 - zákazka s nízkou hodnotou) sa vzťahuje na celú hodnotu zákazky vrátane DPH. Je teda nutné brať do úvahy i daňové predpisy, a to najmä zákon č. 222/2004 Z. z. Zákon o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon o DPH“). V intenciách zákona o DPH totiž rozlišujeme rôzne sadzby DPH, prípadne služby od DPH oslobodené.

Príklad: pokiaľ verejný obstarávateľ, ktorý je platcom DPH, teda má pridelené IČ DPH, (napríklad Technické služby mesta xxxxx s.r.o.), kúpi počítač taktiež od platcu DPH a jeho zmluvná cena bude 834 eur bez DPH plus DPH 166,80 eur, dosiahne jeho celková zmluvná cena hodnotu 1 000,80 eur, a teda verejný obstarávateľ musí takúto zmluvu uviesť v súhrnnej správe. Iný prípad nastane, pokiaľ kúpi rovnaký počítač od neplatcu DPH. Pri zmluvnej cene 834 eur bude táto cena konečná, keďže nebude zaťažená o DPH, a preto nedosiahne výšku stanovenú v § 10 ods. 10 ZVO.

Pri verejných obstarávateľoch, ktorí sú platcami DPH, je pri konečnej sume zákazky dôležité, či je aj ich zmluvný partner platcom DPH. Na základe toho sú potom stanovené zmluvné ceny. O skutočnosti, či verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ je platcom DPH, a či v konečnej zmluvnej cene je zahrnutá DPH, by mal mať znalosť verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, prípadne by sa mal v konkrétnom prípade poradiť so svojim účtovníkom/ekonómom.

Podstatnou skutočnosťou pri posudzovaní, či verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi vznikla povinnosť uviesť zmluvu v súhrnnej správe v zmysle § 10 ods. 10 ZVO je to, či suma, ktorú zaplatí verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, dosiahla zákonné minimum, teda 1 000,01 eur, bez ohľadu na to, či je v platbe zahrnutá i DPH, alebo nie je.

Pokiaľ ide o predmet zákazky, je dôležité uviesť, že ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ uzavrel za obdobie kalendárneho štvrt'roka zmluvy, na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 ZVO tento zákon nevzťahuje (§ 10 ods. 10 ZVO), alebo ide o verejného obstarávateľa, ktorý zadal zákazky s nízkymi hodnotami (§ 117 ods. 6 ZVO), je povinný uviesť v súhrnnej správe každú takúto zmluvu v prípade, ak:

- ide **o predmet zákazky, na ktorý sa uplatňuje** podľa § 27 ods. 1 zákona o DPH **základná sadzba dane (20 %)**, napríklad je predmetom výpočtová technika, a výsledná suma je vo výške minimálne 1 000,01 eur s DPH ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, alebo vo výške minimálne 6 000 eur s DPH ak ide o povinnosť podľa § 117 ods. 6 ZVO<sup>1</sup>;
- ide **o predmet zákazky, na ktorý sa uplatňuje** podľa § 27 ods. 2 zákona o DPH **znížená sadzba dane (10 %)**, napríklad je predmetom mäso z hovädzích zvierat, divých zvierat, sviň, hydiny, ostatné mäso alebo farmaceutické výrobky, prípadne ubytovacie služby, a výsledná suma je vo výške minimálne 1 000,01 eur s DPH

ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, alebo vo výške minimálne 5 500 eur s DPH ak ide o povinnosť podľa § 117 ods. 6 ZVO<sup>1</sup>;

- ide o **predmet zákazky, ktorý je oslobodený od DPH** podľa § 28 a nasledujúcich zákona o DPH - predmetom sú napríklad poštové služby, vzdelávacie služby či poisťovacie služby, a výsledná suma je vo výške minimálne 1 000,01 eur, ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, alebo vo výške minimálne 5 000 eur, ak ide o povinnosť podľa § 117 ods. 6 ZVO<sup>1</sup>;
- o rovnakú situáciu pôjde aj v prípade ak dodávateľom tovaru, poskytovateľom služby alebo zhotoviteľom stavebných prác je hospodársky subjekt, **ktorý nie je platcom DPH, t.j. celková hodnota zmluvy sa nebude navyšovať o DPH, preto zostane v minimálnej výške t.j.** je výške minimálne 1 000,01 eur, ak ide o povinnosť podľa § 10 ods. 10 ZVO, alebo vo výške minimálne 5 000 eur, ak ide o povinnosť podľa § 117 ods. 6 ZVO<sup>1</sup>.

K otázke objasnenia výnimiek podľa § 10 ods. 10 ZVO uvádzame, že povinnosť zverejňovať súhrnné správy sa nevzťahuje na prípady, ak to vylučujú osobitné predpisy (ak ide napríklad o osobné údaje nad rámec § 64 ZVO alebo utajované skutočnosti a pod.), alebo ak ide o podlimitné zákazky alebo vybrané zákazky zadávané zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí, pracovnoprávne zmluvy, zmluvy uzatvárané v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva, zmluvy týkajúce sa prevozu alebo uskladnenia vojenského materiálu, zbraní alebo streľiva uzatvárané v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, akciových spoločností v jeho zakladateľskej pôsobnosti a rozpočtových organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a napokon na zákazky alebo súťaže návrhov určené na iné účely ako vykonávanie činností uvedených v § 9 ods. 3 až 9 zákona, za predpokladu, že nejde o verejného obstarávateľa.

Posledný menovaný prípad znamená, že navrhovaná povinnosť sa nebude týkať obstarávateľa, ktorý súčasne nenapĺňa status verejného obstarávateľa, a ide o zmluvy, ktoré sa netýkajú niektorej z „core business“ činností, ktoré sú definované v § 9 ods. 3 až 9 zákona o verejnom obstarávaní, t.j. činnosť v odvetví energetiky a tepelnej energetiky, činnosť v odvetví vôd,

---

<sup>1</sup> V praxi môže nastať situácia, že zákazka bola vyhlásená ako zákazka s nízkou hodnotou, ale „vysúťažená“ t. j. zmluvná cena bola nižšia ako 5 000 eur. V takom prípade je rozhodné to, ako bolo zákazka kvalifikovaná pri stanovovaní predpokladanej hodnoty zákazky, a preto v súlade s § 117 ods. 6. je potrebné uviesť zmluvu/objednávku v súhrnnej správe pre zákazky s nízkou hodnotou.

činnosť v odvetví dopravy, činnosť v odvetví poštových služieb a činnosti súvisiace s využívaním geograficky vymedzeného územia na účely § 9 ods. 9. Taktiež je potrebné upresniť, že obstarávatelia nie sú povinní zverejňovať súhrnné správy ani v prípade podlimitných zákaziek alebo podlimitných koncesií týkajúcich sa spomínaných „core business“ činností. V prípade obstarávateľov, ktorí súčasne nie sú verejnými obstarávateľmi toto, prirodzene, platí aj pre ostatné činnosti, t. j. tzv. „non-core business“. Na druhej strane obstarávatelia, ktorí súčasne naplňajú status verejného obstarávateľa, budú musieť takúto povinnosť plniť vo vzťahu k podlimitným zákazkám a koncesiám, ktoré sa netýkajú činností podľa § 9 ods. 3 až 9 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko pri ich zadávaní postupujú podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Úprava taktiež vymedzuje, že ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ **zverejní zmluvu v Centrálnom registri zmlúv, nie je povinný ju uvádzať v súhrnnej správe.**